

KÖZGAZDASZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

VIII. ÉVFOLYAM, 21. SZÁM

ÁRA: 30 FILLER

1966. DECEMBER 17.

KONGRESSZUS UTÁN

Azt hiszem, mindannyian nagy örömmel fedeztük fel a IX. pártkongresszus elnökségének tagjai sorában rektorunkat, Pach Zsigmond Pál elvtársat. Nem titkoltuk soha, hogy minden jelentősebb mozgalmi, közéleti eseményt egy látszólag szubjektív szempont alapján is mérlegre szoktunk tenni. Megnézzük, vajon egyetemünk társadalmi, politikai súlyát mennyire ismerik el, hogyan szerepelnek egyetemünk képviselői a külső fórumokon és miként alakul a közgazdaságtudomány helyzete, hatása társadalmunkban.

Nem csoda, hogy foglalkoztatnak bennünket ezek a kérdések, hiszen hivatalosunkat, a közgazdász pályát érintik, bár ennél sokkal többről van szó. Nem szubjektív érdekekről, hanem az egész társadalom anyagi és szellemi jólétének egyik zálogáról.

Jól esik látni, hogyan ismerik fel az élet minden területén napról napra többen a közgazdászok munkájának különleges jelentőségét, és különösen jó érzés volt, amikor a közelmúltban pártunk legmagasabb szintű fórumán gyakran hallhatuk a közgazdászokat emlegetni. A legfőbb felszólalásból közvetve vagy közvetlenül kiesengett a közgazdasági tudás agrárszerűen megnövekedett jelentősége és a szakértelemmel végzett gazdálkodás általános igénye. Az igényből lehetőséget, a lehetőségből valóságot teremteni — ez már nem kis részben múlik magán a közgazdász társadalmon. A párt, mint hatalmas szervezett erő minden eszközzel támogatja, hogy szakmánk területén a legtöbbet tudjunk nyújtani — az elméleti munkában éppúgy, mint a mindennapos közgazdasági gyakorlatban. A kongresszus híven kifejezésre juttatta ezt a támogatást.

Bizonyára nem túl merész dolog annak feltételezése, hogy oktatóink és hallgatóink figyelemmel kísérték a kongresszusról közölt tudósításokat. Az pedig egészen nyilvánvaló, hogy a későbbiek során mindenkinek gyakran lesz szükségük újra átnézni egy-egy felszólalást, fontos állásfoglalást, így ad a kongresszus útmutatást párttagok és pártönkivüliek munkájához egyaránt.

F. P.

Országos Tudományos Diákköri Konferencia egyetemünkön

Ez alkalommal először kaptunk megbízást országos szintű diákköri konferencia megszervezésére. A TDK közgazdasági szekcióját 1967. március 23-24-25-én egyetemünkön tartja ülésait.

A konferencián elhangzó előadások anyagát főleg az ideai pályázaton díjazott művek, illetve a jelenleg még készülő dolgozatok alkotják. Ez utóbbiak beadási határideje január 31.! A végleges tematika csak február elején készül el, de az ülészak programjának váza már rendelkezésünkre áll.

Március 23-án délelőtt az ünnepélyes megnyitó után három alszekción folyik majd a munka. Mindenütt 4-4 témakörben hangzik el bevezető előadás, ezeket referátumok, viták követik. Az egyes témakörökön belül több pályázat feldolgozására, ismertetésére is sor kerül. Az előadások zömét természetesen egyetemünk hallgatói tartják.

Az első alszekció főleg elméleti jellegű kérdésekkel, időszerű közgazdasági problémákkal foglalkozik. A négy előadás témája itt:

1. A beruházások gazdasági hatékonysága,
 2. Az ipar telepítési problémái,
 3. Nemzetközi együttműködés (nemcsak a szocialista országok között, hanem a szocialista és a kapitalista, valamint a fejlődő országok viszonylatában is),
 4. Az 1966. évben felvételteltek adatainak, eredményeinek statisztikai elemzése, társadalmi helyzet, előképzettség stb. szempontjából.
- A második alszekció témája a kereskedelem. Ezen belül:

1. Az áruházi kereskedelem,
2. A fejlődő országok kereskedelmének integrációs problémái,
3. A belkereskedelmi szállítások,
4. A reklám, propaganda szerepe a külkereskedelemben.

A harmadik alszekció ipari, üzemszervezési, számítási kérdések feldolgozását végzi. Témái:

1. Új érdekeltégi rendszer az iparban,
2. Termelési költségek elszámolása, elemzése,
3. Matematikai módszerek a mezőgazdaságban,
4. Korszerű üzemszervezési módszerek.

A háromnapos konferencia szakmai előkészítése az egyes tanszékek védnöksége, irányítása alatt folyik. Az ülések, viták elnöki tisztségére tanszék-

vezetőket, neves professzorokat, tudósokat kérnek fel. A zökkenőmentes lebonyolításhoz sok feladatot kell megoldani a rektori hivatalnak és az egyetemi KISZ-szervezetnek is.

Számítunk arra, hogy hallgatóinkon és oktatóinkon kívül más egyetemek, felsőfokú technikumok, közgazdasági technikumok, gazdasági szervezetek és intézmények képviselői is megjelennek. Egyetemünk hallgatóinak részvétele a harmadik és negyedik évfolyamosok számára valószínűleg kötelező lesz. Az első- és második évek közül azok számára, akik már bekapcsolódtak a diákköri kutatómunkába, vagy egyéb közgazdasági kutatást végeznek, szintén lehetőség nyílik a konferencián való részvételre.

László Gyula

Néhány sorban

december 20-án, kedden az aulában mindenki megveheti a januári szelvényt.

Dr. Bati László docens személynében új oktatót köszöntünk a nemzetközi ismeretek tanszéken. Nevével valószínűleg korábban is sokat találkoztak már, hiszen ő a közismert „Bati-Véges nyelvkönyv” társszerzője.

Naményi Géza, a kormány Tájékoztatói Hivatalának vezetője december 16-án a klubban érdekes beszélgetést folytatott hallgatóinkkal a tájékoztatás és a sajtó problémáiról.

Ősztöndíjfizetés ebben a hónapban a szokásosnál korábban, december 20-án lesz. Az érdekvédelmi bizottság megszervezte, hogy az utazási bérletszelvények árusítását is előre hozzák erre a napra. Így

Tanuljunk könnyen, gyorsan

- matematikát!

A matematikával foglalkozó előző cikkünkben írtunk arról, hogy az első évfolyam gyenge zárthelyi eredményeinek oka valószínűleg a helytelen tanulási módszer. Erről a kérdésről most, a vizsgaidőszak „kapujában” különösen esedékes szólni. Az is foglalkoztatja az elsőéveseket, milyenek a vizsgakövetelmények, ezért felkértük dr. Szokolczay Györgyné és Denkinger Géza adjunktusokat, a tantárgy előadót, válaszoljanak néhány kérdésünkre.

— Melyik módszert tartják a legeredményesebbnek a matematika tanulásánál?

— Leghelyesebb módszer, különösen a vizsgaidőszakban, véleményem szerint az, ha az elméleti anyag átnézése után a bizonyítandó tételeket felírjuk, s megpróbáljuk azokat fejből levezetni — válaszolta dr. Szokolczayné. — Példamegoldáshoz csak akkor kezdünk, ha az ehhez szükséges anyagrészt már feldolgoztuk. Lehetőleg nagyon sok példát oldjunk meg, különösen olyan részeken, mint az integrálás, ahol az egyes feladatok helyes megoldási módszere csak megfelelő gyakorlat alapján választható ki gyorsan. Cél-szerű egyetemünk matematikai példatárának használatát, mert így azonnal ellenőrizhető a megoldás helyessége. Jó tanulási módszer a csoportos foglalkozás is, de ez természetesen csak úgy hatékony, ha megelőzte az anyag egyéni feldolgozása. Lényeges, hogy a csoportban jó matematikus is legyen, aki tervszerűen vezeti a tanulást és el tudja magyarázni társainak azokat az anyagrészeket, amelyeket nem értenek.

— Fontos az anyag tervszerű áttekintése, az összefüggések felismerése és tudatosítása — felelte első kérdésünkre Denkinger elvtárs. — Pontosan kell ismerni az egyes tételek tartalmát, érteni kell, de meg is kell tanulni a bizonyításokat, mert a levezetés is vizsgaanyagot képez. Mind az elméleti anyagnál, mind a példamegoldásnál legfontosabbnak az önálló munkát tartom. Arra törekedünk, hogy a megoldásra lehetőleg magunk jöjjünk rá. Az egyéni tanulás kiegészítőjeként helyesíthető a csoportos tanulás is, s az a vizsgára való közvetlen felkészülésnél különösen hatékony lehet, amikor általában már nincs mód hosszabb időt eltölteni egy-egy probléma önálló megoldásával.

— Szeretnénk hallani a vizsgakövetelményekről is.

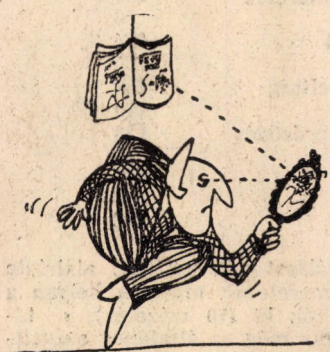
— Mint azt már az előadás-son ismertettem — mondotta Dr. Szokolczayné —, a kolokviumon minden hallgató egy elméleti tétele és két példát kap. Ez képezi a tudás elbírálásának alapját. A jobb jegyekért (jó, jeles), a hallgatóknak további kérdésekre

kell helyesen válaszolniuk, de természetesen a gyengébben vizsgázókat is tovább „fagatjuk”, mert látni akarjuk, hogyan sajátították el a többi anyagrészt és milyen jegyet érdemelnek.

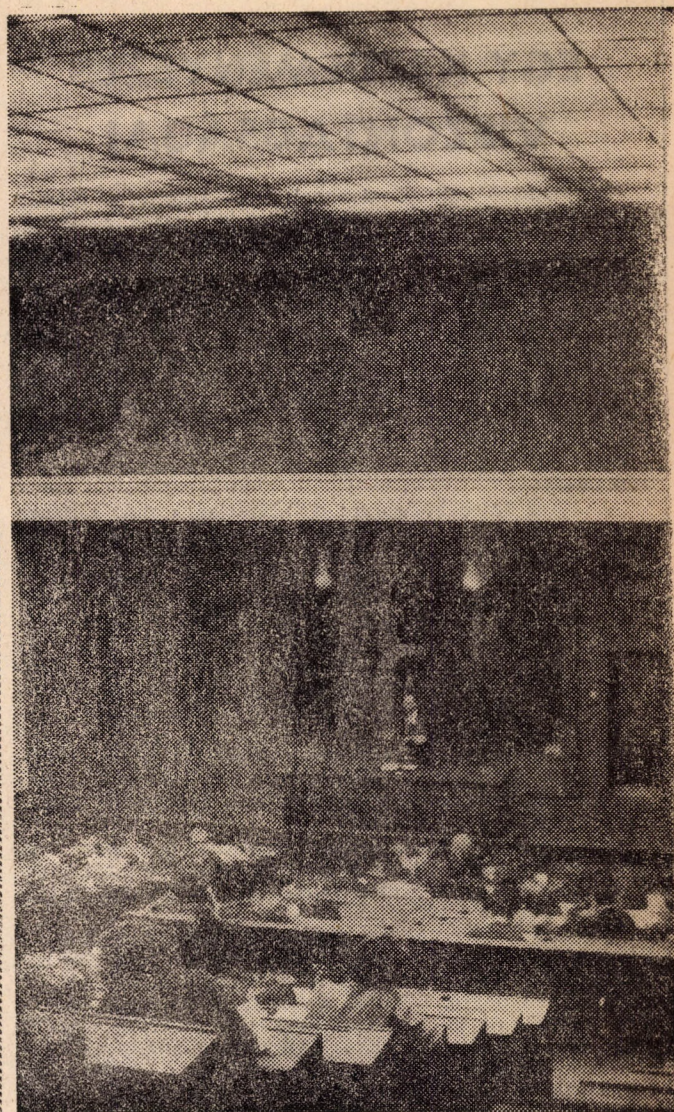
A példák „súlyáról” Denkinger elvtárs a következőket mondta.

— A feladatok átlagos nehézségi fokúak lesznek. Ha valakinek a vizsgán problémát okoz a példamegoldás, mondjuk integrálásnál a helyes megoldási módszer kiválasztásában, akkor a vizsgáztató a példák nehézségi fokától függetlenül fog. Tudjuk, hogy a hallgatók vizsga előtt idegesek és „drukkolnak”, de aki jól felkészült, azt nem éri meglepetés, jól fog vizsgázni.

Kurtán Lajos

Hogyan tanuljunk matematikát?

(Bakos Gábor felvétele)

Államvizsga szigorlat

Az oktatási reformnak megfelelően, az elmúlt tanév végén, első alkalommal került sor a másodikévesek államvizsga I. szigorlatára politikai gazdaságtanból és filozófiából. Az általános tapasztalatok kedvezőek voltak. Az érintett hallgatók túlnyomó része most már örül ennek az előrehozott államvizsgának, bár előtte nem fogadták általános lelkesedéssel. Legtöbben rájöttek, hogy nagyobb erőfeszítést jelent a IV. vagy V. évfolyam befejezése után újra átvenni a politikai gazdaságtan és a filozófia anyagát, mint a frissen tanultakból államvizsgát tenni. Megnyilvánult ez a vizsgákon mutatott tudás magasabb színvonalában is, bár a számszerű eredmények alacsonyabbak voltak, mint amit korábban a végzősök elérték.

A politikai gazdaságtanból tett államvizsga szigorlat átlaga a nappali tagozaton 3,08, ezen belül az általános kari 3,4, a kereskedelmi karé 2,95, az ipari karé 2,91. A filozófia államvizsgák átlaga szélsőségesebb, karonként 2,7-3,5 között ingadozik. Viszonylag sok volt a 4-es, ami azt mutatja, hogy a legjobb felkészültségű hallgatóknál is elég gyakori volt a bizonytalanság.

Az esti-levellező tagozaton gyengébb eredmények születtek: politikai gazdaságtanból az esti tagozat 2,91-et, a levelező tagozat 2,77-öt, a kihelyezett tagozat 2,81-öt ért el. A filozófia átlag az esti tagozaton 2,77, a levelező tagozaton 2,55, a kihelyezett tagozatokon 2,45.

Az államvizsga I. szigorlatát két időpontban lehetett letenni: június 20—július 15, valamint augusztus 29—szeptember 10. között.

A szeptemberi vizsgaidőszakot azok számára biztosították, akik nem tudtak lépést tartani a tananyaggal. (Nem véletlen, hogy a nyáron letett államvizsgák átlaga magasabb volt, mint a szeptemberieké). Akik a nyári államvizsgán valamelyik tárgyból megbuktak, szeptemberben mehetek utóvizsgázni. A szeptemberi elégtelen vizsga kijávitására viszont már csak december 1—15. között volt lehetőség. Azok a hallgatók, akik a nyáron mind politikai gazdaságtanból, mind filozófiából megbuktak, szintén decemberben vizsgázhattak újra, viszont akik a szeptemberi terminusban mindkét tárgyból „elégtelen” ered-

ményt értek el, csak a jövő év nyarán utóvizsgázhatnak. Ez gyakorlatilag annyit jelent, hogy egy évet ki kell hagyniuk.

Politikai gazdaságtanból 120-an, filozófiából 90-en, mindkét tantárgyból 70 hallgató ért el elégtelen eredményt. Összesen tehát 140 hallgató indexébe került elégtelen.

A decemberi utóvizsga időszakra november 21. és 25. között kellett jelentkezni a politikai gazdaságtan tanszékére, hogy időben el tudják készíteni a vizsgabeosztást. Kissé különösnek hat, hogy sok hallgatót még a saját államvizsgája sem érdekli. November 25-ig mindössze 100 hallgató adta le jelentkezősét, de ők is csak azért, mert a tanszék még időben külön értesítette a csoportvezetőket. Pedig a felhívás nyár óta ott volt a tanszéki hirdetőtáblán.

A decemberi pótállamvizsgák végsőleges eredményeit még nem tudjuk megmondani, mert lapzártá után, az utolsó vizsganapon zajlik le az utóvizsgák zöme.

Halász György

B. U. É. K.

Mivel 1966-ban most jelenik meg a Közgazdász utólagja, a szerkesztőség szeretné az első között kifejezni újví jökívanságait a lap valamennyi olvasójának. 1967 folyamán is igyekszünk megőrizni régi olvasóink rokonszenvét és az olvasáson túlmenően még több hallgatót, oktatót bevonni saját fórumunk szerkesztésébe. írásába.

Az új év egyben új előfizetési időszakot is jelent. A félév hátralevő részében még lehetőség van az előfizetések megújítására és új előfizetők bekapcsolódására. Mivel a terjesztés a vizsgaidőszakban nehezen oldható meg és a lap munkatársai is vizsgáikra készülnek, az első két számot összevonva egyszerre 8 oldalon jelentetjük meg a vizsgaidőszak után, február elején.

EGY KEZDEMÉNYEZÉS VIZIONTAGSÁGAI

Rendezünk kollégiumi napokat! — Az ötlet az elmúlt tanévben vetődött fel a Mező Imre kollégiumi szobaközösségek vezetőinek egyik megbeszélésén. Különösen a mostani harmad- és negyedévesek karolták fel a kezdeményezést és a kollégiumi tanács májusi megbeszélésére már részletesen kidolgozott program is volt. Az eseménysorozatra összesen megemelték a munkatervet. A kollégiumi tanács tagjai túl rövidnek tartották a felkészülési időt. A halasztás mellett szót az is, hogy 1967-ben, az új, nagyobb önállóságot biztosító egyetemi pénzügyi rendszer keretében az állami vezetés az akciót anyagában is jobban támogathatná. Így született meg a határozat: a kollégiumi napokat 1967. tavaszán rendezzük meg!

A Mező Imre kollégium diákbizottsága már október elején megkezdte a szervezést. A többi kollégium diákbizottságával kooperálva egyeztettek a munkatervet.

November elején elkészült az újabb programterv, sokkal szerényebb igényekkel, egyszerűbb, jobban kivitelezhető rendezvényekkel és az egyetemi vezetés tanácsára módosított céllal: elsősorban a nappali hallgatók és az oktatók figyelmét kell felhívni a kollégiumi munkára; tehát a kollégiumi napok az egyetem belső rendezvénye legyen, a kollégiumok együttműködésének első nagy próbaköve.

Ha a kollégisták sikeresen megoldják ezeket a feladatokat, akkor a későbbiekben olyan igénynek is feltehetőnek, mint a Műszaki Egyetem Schönherz Zoltán kollégiumának kollektívája.

Az eredeti elképzelésekből tehát távolabbi terv lett. A szerényebb cél az, hogy a rendezvényekkel bemutassuk kollégiumaink életét, munkáját, érdeklődést keltsen a kollégiumok iránt.

Mind ezek után nagyon meglepő és bosszantó, hogy a Rudas László utcai kollégium diákbizottsága az első komoly megbeszélésen elvetette a programjavaslatot. A kollégiumi napok céljával nehezen értett egyet, de új javaslattal, új ötlettel sem hozakodott elő. Méginkább különös volt, hogy a kollégiumi tanács, amely a kollégiumok legfőbb irányító szerve, elvetette a tervet, olyan indokkal, hogy a tavaszi időpontban nem tudják a kollégiumi napokat valamilyen aktuális évfordulóhoz kötni.

A kollégiumi napokat kezdeményező Mező Imre kollégium lakói most választást elé kerültek. Vagy ők is feladják tervüket, választva az egyszerűbb megoldást, vagy a többiek részvétele nélkül, saját erőből is lebonyolítják a programot, bebizonyítva, hogy nem vétek, amikor a kollégiumi napokban, minden évfordulótól függetlenül is, nem hiába láttak fantáziát.

P. S.

Sportközgyűlés

Egyetemi sportklubunk december 12-én tartotta szokásos évadzáró közgyűlését.

A vezetőségi beszámolóban Molnár Sándor, a testnevelési tanszék vezetője és egyben a klub elnöke értékelte a sportklub elmúlt évben elért eredményeit. Elemezte a testvérklubokkal való viszonyunkat, majd ismét szó volt a régóta fennálló terem-, illetve pályahányról, aminek megoldása sajnos, most is eléggé kilátástalan. Végül a vezetőség

névben megköszönte a sportolók színvonalas, szorgalmas munkáját. A társadalmi aktivitást lelkiismeretes munkájukért könyvtalomban részesítette a vezetőség.

A közgyűlés kegyelettel emlékezett meg a Pozsony melletti repülőszerszénlenség alkalmával elhunyt Nagy Miklósról, aki nemrég még cselgáncs-szakosztályunk keretében sportolt, és kiváló eredményével főrézsese volt sikereinknek.

Nem állnak le...

Mint ismeretes, egyetemünk KISZ-szervezete a közelmúltban szervezeti reformot hajtott végre, hogy hatékonyabb munkát tudjon végezni. Mivel a negyedikeseket ez általában már nem érinti, azt lehetne feltételezni, hogy az ő munkájukat az átalakítás már nem nagyon befolyásolja. Ezért hat szinte meglepetésként a IV. évf. külkereskedelmi alapszerv munkaprogramja, ami olyan gazdag, mint ha nem is az államvizsgák előtti utolsó hónapokról lenne szó.

Érdeemes bepillantást nyújt tervekbe. Nem véletlen persze, hogy a szakmai jellegű feladatok szerepelnek benne nagy súllyal.

A nyári termelési gyakorlat alapján készített érdekesebb dolgozatokat közösen megtárgyalják, ami hasznos segítséget jelent a diplomamunka megírásához.

— Meghívott szakértő köz-

reműködésével előadást tartanak a vevők és az eladók pszichológiájáról, ahol szívesen látják az érdeklődőket is.

— Az államvizsgára való sikeres felkészülést szolgálják majd az új gazdasági mechanizmusról, a filozófia problémáiról szóló viták, előadások.

— Ezenkívül tanulmányi versenyre hívták ki a többi évfolyam külkereset. A pontozásos értékelés a tanulmányi átlageredmények alapján történik, az utóvizsgák számának és a TDK-ban való részvételnek figyelembevételével. A legtöbb pontot elért csoport kapja majd a tanulmányi vándorkupát.

Külön érdekesség, hogy a feladatok megoldásának elősegítésére aktívaként alakították, mely többek között biztosítja a tagság és a vezetőség szoros kapcsolatát.

Bakos Gábor

Aktívaértekezlet a kereskedelmi karon

A kereskedelmi kari KISZ-vezetőség december 7-én aktívaértekezletet tartott. Először a politikai órák kérdését vitatták meg és arra az álláspontra jutottak, hogy a politikai órákra, mint az ideológiai politikai nevelés és önképzés egyik igen fontos eszközére szükség van a jövőben is. Ugyanakkor meg kell vizsgálni, melyek azok a tényezők, amelyek jelenleg akadályozzák, hogy funkcióját maradéktalanul betöltsen.

Az aktívaértekezlet javasolta, hogy a KISZ-szervezet szorgalmazza az ideológiai nevelés más, hasonló jellegű eszközeinek és szervezeti formáinak a kidolgozását, gondolván itt például a vitakörökre.

A kari vezetőség által javasolt határozatot az aktívaértekezlet elfogadta és azt a következő félév elején eljuttatják az összes csoporthoz. A határozatban szerepel többek között, hogy a politikai órák rendszeres megtartása minden KISZ-alapszervezet (csoport) kötelessége.

A jövőben a kari aktívaértekezlet, mint fórum, és mint vezetőképző is nagyobb szere-

pet kap. Kísérleti jelleggel vitaköröket szerveznek a félév több évfolyamokon. Az aktívaértekezlet második részében Petres Sándor tartott rövid tájékoztatót a gazdasági elszámolások ügyvitelének módszeréről a kari KISZ-szervezetben.

A legközelebbi aktívaértekezletre a jövő félév elején kerül sor és a mozgalmi szervező munka gyakorlati problémáit fogják megvitatni.

KÜLFÖLDI ÚT

Dr. Nyilas József, a Világ-gazdasági tanszék vezetője hazakereszt Genfből, ahol az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának konzultánsaként részt vett „A technikai haladás, mint a gazdasági fejlődés tényezője” című, a jövő évből tartandó nemzetközi tudományos konferencia előkészítésében, valamint november 20—22-én, hét ország kormányfő-tanácsadójának az EGB-nél tartott értekezletén, melyen a konferencia alapdokumentumait vitatták meg.

Búcsú Gárdonyi Sándornétól

1966. december 2. Az utolsó nap, amikor még dobogott egy fáradhatatlan, soha nem pihenő szív. Hosszú szenvedés után hunyta le örökre szemét Gárdonyi Sándorné, mindnyájunk szeretteit Zsuzsója. A veszteség túl nagy és váratlan ahhoz, hogy számot tudjunk adni életművéről. Egyet tehetünk, elbúcsúzzunk tőle, a jó próbától, a megpróbált és a próbát nemeseen kiálló embertől.

Miről emlékezünk meg? — Munkájáról, ahogyan szeretettel és szigorral, lendülettel és oly eredményesen vette ki részét az oktatás munkájából az egyetemen és a kollégiumi nyelvgyakorló órákon.

— Arról, ahogyan kereste és megtalálta az utat a pártba, aki sok-sok értékes javaslattal, nem utolsósorban példamutatásával vált a pártcsoporthoz egyik legbuzgóbb aktivistájává.

— Szóljunk szakszervezeti munkájáról és a nőtanácsban végzett tevékenységéről, ahol az elmélet és a gyakorlat példás egységében mutatta meg a tagságnak, hogy áldozatos emberi munkával, értékes tartalommal tölthető meg a szakszervezeti érdekvédelmi munka.

— Vagy említsük meg a tudományos kutatást, aki értékes tanulmányával működ-

dött közre a Nyelvi Intézet tanulmánykötetének megírásában, és mint jegyzet- és tankönyvíró mindig az újat kereste, hogy egy-egy orosz vagy angol szakjegyzet minél gazdagabb tartalommal jelenhessen meg, szem előtt tartva a kommunista szakemberképzés tudományos és didaktikai követelményét.

— Es szólnunk a nevelőtanárról, aki a rábizott csoport minden gondját-baját magának érezte, és segítette ott, ahol segítségre volt szükség.

Folytathatnánk tovább is a sort, de már ebből a néhány vonásból is kirajzolódik egyéniségének markáns profilja. Halála veszteség a magyar oktatás ügyének — a felsőoktatás kiváló dolgozója volt —, de ha nem is ad naponta példát, valamennyiünknek pontos megjelenésével, szabatos munkájával, hatása, lendülete személyének emléke, aranyos humora tovább él valamennyiünk szívében.

Sz. F.

Felhívjuk azon hallgatóink figyelmét, akik az Újságíró Szövetség tehetségkutató pályázatán indulni akarnak, hogy frásikat lehetőleg még január végéig juttassák el a Közgazdász szerkesztőjéhez.

Tabula rasa

Szeretnék egy javaslatot tenni azok érdekében, akik egyetemi tanulmányaik első félévét rossz eredménnyel zárták, és így évismétélésre kényszerülnek.

Anélkül, hogy részletesen elemeznék, milyen objektív okok játszhatnak közre a gyenge teljesítményben (például hiányos előkészítettség, új tanulási módszer kialakításának nehézségei stb.), jogosnak érzem, hogy a „bukás” ellenére új indexszel kezdhessek az első évet. Még azoknak is előtegnünk kellene ezt a bizalmat, akik saját felelőtlenségüknek „köszönhetik” az utóvizsgákat. Valószínűleg nem ez fogja megváltoztatni a felfogásukat, de azok számára, akik képesek okukra, jelenthet egy kis pszichikai doppingot, hogy „újsza lappal” indulhatnak, felkészülési érzékeltve az új lehetőséget.

Igy eloszlan a kissé talán indokolt félelem is, hogy amikor a vizsgáztató kinyitja az indexet, az előző évi gyászos eredmény jelentős befolyást gyakorol a hallgató megítélésére.

Amennyiben tehát különösebb jogi akadálya nincs, kapjanak az elsőéves, évismétélésre utasított hallgatók a beiratkozásnál új indexet. A költségét illetően a hallgatóknak megéri, de nemcsak a hallgatóknak érné meg...

Petres Sándor

KINEK MI A VÉLEMÉNYE?

Márciusban az általános kari hallgatók terjedelmes kérdőívet töltöttek ki. A felmérést a kari pártszervezet azzal a céllal végezte, hogy képet nyerjen a hallgatók véleményéről, nézeteiről, saját helyzetükről is érintő társadalmi kérdésekben. Összesen 510 hallgató válaszolt. (Évfolyamonkénti megoszlás: I—32%; II—25%; III—28%; IV—15%.) A megkérdezettek között 310 lány és 200 fiú volt.

Az adatokat elemezve kiderült, hogy a hallgatók szülei többségükben értelmiségi vagy alkalmazotti foglalkozásúak. (E két kategóriába tartozik az apák 51,1 százaléka és az anyák 44,7 százaléka.)

Meglepően nagy azok száma, aki nem tűntették fel szülei foglalkozását (közel 20%). Ennek oka talán az, hogy az egyébként név nélkül kérdőív ezen pontját „azonosító” kérdésnek fogták fel.

Mivel az általános kart tekintve igen nagy reprezentációnak megfelelő felmérésről van szó, tanulságos megnézni a családok jövedelme szerinti megoszlást.

A család egy főre jutó átlagos havi jövedelme:

600 Ft alatt	128 fő
601—800 Ft	138 fő
801—1200 Ft	161 fő
1201—1600 Ft	51 fő
1601—2000 Ft	20 fő
2001 Ft felett	8 fő
Nem válaszolt	4 fő
Összesen:	510 fő

A fenti táblázatból kitűnik, hogy leggyakrabban a 801—1200 Ft közötti értékek fordulnak elő (32%). Viszont a hallgatók 52 százalékánál az egy főre jutó havi jövedelem 800 Ft alatt van.

Ezek után nézzünk meg néhány tartalmi problémát.

A kérdőívben ilyen kérdés is szerepelt: „Milyen tényező hatására jött az egyetemre?” Legtöbbször az „érdekesnek, vonzóknak találtam a közgazdasági pályát” és a „társadalomtudományi, politikai érdeklődés miatt” választ húzták alá.

Azzal kapcsolatban, hogy eddigi tanulmá-

nyai igazolták-e pályaválasztási elképzeléseiket, a megkérdezettek mindössze 13 százaléka válaszolt határozott igennel, de nemleges választ is csak tíz hallgató adott.

A kérdőív egyik fontos kérdéscsoportja az érvényesülési lehetőségekről alkotott véleményeket gyűjtötte össze. A megkérdezett hallgatóknak több mint a fele határozottan állítja, hogy van érvényesülési lehetőségük a fiataloknak. Amikor viszont arról van szó, hogy a válaszadó saját érvényesülési lehetőségét ítéli meg, a vélemények sokkal borúlátóbbak. Kevés hallgató bízik annyira önmagában, hogy határozottan kijelentse: képes lesz élni az érvényesülési lehetőséggel. Szemléletük szerint csoportosítva a válaszokat, kissé önkényesen az alábbi csoportokat lehetne felállítani: Optimista (129), „szerecsse dolga” (20), mérsékelt optimista (78), „kisigényű” (16), „ezt ki kell harcolni” (60), „álláslehetőségtől függ” (47). 19 hallgató teljesen pesszimista hangon nyilatkozott s összesen 58-an nem adtak választ a kérdésre.

Az érvényesüléshez szükséges tényezők megjelölésénél a kérdőívben megadott 12 válaszlehetőségből kellett a négy legfontosabbat kiválasztani. Ennek alapján a következő képet kaptuk:

Válasz:	Hányan húzták alá?
jó szakmai ismeretek	490
ravaszság	55
felelősségtudat	264
megalkuvás	35
általános műveltség	284
protekción	179
marxista meggyőződés	133
közömbösség	10
gerinctelenség	6
szorgalom	218
szívósság	348

Valamennyi választ adó hallgató aláhúzta a jó szakmai ismereteket, második helyen a szívósságot emelték ki (70 százalék), s kiemelkedően magas még az általános műveltség és a szorgalom értékelése az előrejutás szempontjából.

Megkérdeztek a diákokat arról is, hogy van-e KISZ megbízásuk, mozgalmi funk-

ciójuk. A hallgatók kétharmada nem töltte be KISZ-funkciót, sem az egyetemen, sem pedig a kollégiumban. Tehát minden harmadik embernek van megbízás, ezek közül 85 százalékának csak az egyetemen, 10 százalékának csak a kollégiumban, mindkét helyen pedig 5 százalékának.

Mi a vélemény arról, hogy a KISZ-megbízás, mint társadalmi munka mennyiben járul hozzá az érvényesüléshez. A válaszok megoszlása:

igen	176 fő (35%)
nem	132 fő (26%)
részben	77 fő (15%)
nem tudja	97 fő (19%)

A kollégiumi KISZ-vezetők között viszonylag többen vannak, akik úgy vélekednek, hogy társadalmi munkájuk nem segíti őket az érvényesülésben, tehát az elismerés kérdése ilyen szempontból élesebben vetődött fel.

Kívülállóktól is számtalanszor hallja az ember, hogy mi „politikus egyetem” vagyunk és ez kétségtelenül így van. Szakmánk igen szorosan összefonódik a világnézeti, ideológiai, politikai kérdésekkel, azok hivatásunk részeként foghatók fel. Ezért volt különösen izgalmas kérdés: hallgatóink mennyire tekintik szükségesnek, hogy a közgazdász világnézeti anyagait, politikailag pedig rendszerünk híve legyen.

A megkérdezettek 60 százaléka a materialista világnézeti feltétlenül szükségesnek tartja, tehát követelményként állítja biztonára saját maga elé is. Többé-kevésbé lényeges feltételnek 140-en tekintik, míg a materialista világnézet szükségességéről 54-en nincsenek meggyőződve, 24 hallgató pedig nem adott határozott választ.

A másik lényeges követelményt, hogy a közgazdász politikailag feltétlenül rendszerünk híve legyen, összesen 384 hallgató helyeselte, vagyis a válaszadók 80 százaléka. Csak bizonyos fokig értettek ezzel egyet 101-en, míg 12-n nincsenek meggyőződve szükségességéről, 7-en pedig határozott nemmel válaszoltak.

Az emberek magatartásának, jellemének alakulásával kapcsolatban gyakran felvetődik, milyen tényezők, szubjektív és objektív okok gátolják, lassítják azt a folyamatot, hogy a társadalomnak egyre több tagjában fejlődjenek ki a szocialista embertípusra jellemző vonások. Sokan jelölik meg az erre vonatkozó kérdésre adott válaszban több okot is, viszont 92-en nem válaszoltak rá. A válaszokat nem befolyásolták előre megadott variánsok, mindenki a benne kialakult ítéletet fejezhette ki. Így spontán módon megjelölt gátló tényezőket az alábbi csoportosításban lehet összegezni:

protekción, korrupción	103
hozzá nem értés, pozíciófétlítés	12
demokratizmus hiánya	18
elosztási problémák, bérrendszerünk fogyatékosai, nem megfelelő gazdasági mechanizmus	64
kispolgári nézetek, világnézeti elmaradottság	123
negatív erkölcsi tulajdonságok (az előzőekben szerepeltek kívül)	165
egyéni és társadalmi érdek, vagy elmélet és gyakorlat ütközése	60
nevelési problémák	57
nyugati befolyás	29
Érdekes megjegyezni, hogy a kérdőívek 80 százalékán szubjektív vagy szubjektív mozzanatokból erősen átszőtt jelenségeket jelöltek meg (negatív erkölcsi tulajdonságok, kispolgári nézetek, világnézeti elmaradottság, protekción, korrupción stb.).	

Másodévesek az elosztási, mechanizmusbeli okokat kétszer annyian említették, mint ahány arányosan várható lenne. Ez bizonyára azzal magyarázható, hogy az új gazdasági mechanizmus kérdése a felmérés idején került előtérbe, és emellett a szocializmus politikai gazdaságtanát is akkor tanulták.

Nehéz lenne néhány szóban összegezni a felmérés tanulságait. Az adatokból származó következtetések leírása nem fér bele a lapunk terjedelmébe által szabott keretbe. Úgy véljük azonban, hogy a fenti vázlatos ismeretelés alapján is kapunk egy kis áttekintést arról, hogy miként gondolkodnak hallgatóink, milyen véleményt alkotnak a felvetett kérdésekben.

Petres Sándor

A gyorsaság nem boszorkányság

Ugy kérem, örvendetes dolog, hogy az egyetemi klubnak sikere van a hallgatók körében. Elég jelentős törzsközönség alakult ki, nemcsak a játékautomaták mellett, hanem a különböző rendezvényeken is. Egy óra körül már 10-20 ember áll az ajtóban, türelmetlenül várva a nyitást. Októberben pedig egy hónapra keresztül hiába várta...

Akkor is, azóta is sokan felvetették, miért kellett népszerű szórakozóhelyetől, társasjátéktól a „szezon” közepén, hosszú időre megszüntetni a diákságot. Továbbá, miért nem lehetett ez alkalommal sem befejezni a régió tervbe vett átalakítást?

A kérdés felvetésekor közbevetve azt is meg kell jegyezni, hogy a klub azon ritka intézményünk, amely valamit vissza is hoz a ráfordításból. A szombat esti táncok jövedelme, a játékok használatának 15 százaléka, elég jelentős összeg.

Az átépítés kálváriája 1965 szeptember 20-ig nyúlik vissza. Akkor Náfrádi László, a kultúr osztály vezetője, megállapította a gazdasági hivatalal, hogy a klubban bár pultot és büfét rendeznek be, melyet majd a Pest-Budai Üzemi Vendéglátóipari Vállalat üzemeltet. Ezenkívül tervbe vették a ventilátor beépítését, festést, parkettázást is, összesen mintegy 120 ezer forint értékű átalakítást. 1968. szeptember 15-i határidőben egyeztek meg.

Végül ez októberi „műsor-szűnet” árán elvégezték a bártér kialakítását, a festést és a parkettázást. Nem kell szakmai talentumnak lenni annak megállapításához, hogy a még mindig elmaradt munkához egy hónap bőségesen elegendő lett volna. De az asztalosok, a festők és szerelők munkáját nem tudták egybe-

hangolni és még most is megszervezzük attól, hogy a befejezésről adjunk hírt. Határozott ígéretet kaptunk azonban Náfrádi elvtárustól, hogy a soron következő asztalosmunkát „menetközben” végzik el és körülbelül márciusra lesznek készen. Az átalakítást irányító és szervező Apáthy Lászlóval, sajnos, nem tudunk ez ügyben tárgyalni, mert október eleje óta betegszabadságon van.

—cserey—

HOGYAN KELETKEZETT A ZENE?

Földes Imre előadása a Zenei Klubban

Ha valaki december 7-én este 7 óra után véletlenül tévedt volna be a klubba, (sajnos, szándékosan is meglehetősen kevesen „tévedtek be”), bizonyára nem tudta volna mire várni a magnetofonszalagról felhangzó és első hallásra furcsán ható egzotikus szertartások zenéjét, ősi ritmusokat, dobpergést, extatikus kitérőket. A szokatlanul és távolinak tűnő zenei világot hozta hozzánk közelebb és helyezte számunkra új megvilágításba az előadó, Földes Imre zenetörténész, miközben megpróbálta megragadni azt a pillanatot, amelyben a zene megszülethetett.

Századunk művészei sokat merítettek az ősi népek kultúrájából. A romantika hatásos és hatalmas hangyaga után visszatérés volt ez a „tisztá forráshoz”. Bartók, Sztravinszkij és a többiek műveikben felhasználták az ősi zene kezdetleges elemeit. Pusztán ez a tény is arra sarkallja a tudósokat, hogy minél mélyebbre hatoljanak a primitív népek zenei világában. Ezt a zenei anyagot gyermekdalok-

ból, siratókból és a ma élő természeti népek zenéjéből tudjuk rekonstruálni.

A szakemberek véleménye a zene keletkezésének konkrét megválaszolásában lényegesen eltér. Így egyesek a madarak énekének utánzásából, mások ritmusból, ismét mások a munkából, a beszédből vagy a különböző közös szertartásokból származtatják a zenét. Az előadó hangsúlyozta, hogy a kérdést igen nehéz eldönteni. Biztosnak látszik, hogy az eddig felsoroltak mindegyike lényeges volt a már kialakult zene fejlődésében. Ezek az elméletek azonban eleve feltételeznek egy viszonylag fejlett fokot, például a madárhang imitálásához már komoly zenei érzék kell. Valószínűnek tűnik, hogy az emberi fül és a külső világ kölcsönös egymásra hatása volt a döntő mozzanat: az ember hallószerve alkalmazkodott a külvilághoz, kezdte megkülönböztetni és felismerni az egymástól eltérő zajokat. Itt született meg és innen indulhatott útjára a zene.

Az előadás bővelkedett érdekesebbnél érdekesebb eredeti felvételekben. Földes Imre jelezte, hogy nemcsak a zene keletkezésének magyarázata jelent nehézséget a tudósoknak, hanem például a hangszeres és vokális, az egyszerű és többszólamú zene kialakulásának időbeli sorrendje is.

★

Köszönet illeti a Zenei Klub vezetőit a jó szervezésért és természetesen Földes Imrét, az eleven, jól sikerült és nagyon érdekes előadásért.

Az egyedüli szépséghiba — s ez most már nemcsak erre a rendezvényre vonatkozik — a gyér érdeklődés. A nemrégiben elhangzott fúvósötös-hangversenynek például körülbelül annyi hallgatója volt, mint ahány közreműködője. Ezt az előadást pedig, alig 20-an hallgatták meg. Mindez felveti az előzetes propaganda — újság, plakátok — hatékonyságának kérdését. Felvet azonban módszertani problémákat is.

A Zenei Klub vezetői arra törekednek, hogy egyetemistákhoz méltó színvonalon neves szakemberek és művészek közreműködésével próbálják közelebb hozni a hallgatókhoz a zene világát. Megfontolandó lenne sorozatszerű, adott téma köré csoportosított, zenehallgatással is egybekötött előadások szervezése. Bartók Béla muzsikája sokaknak ma is idegen, de avatott szakember kalauzálásával bizonyára könnyebb lenne megközelítenie. A klub tervbe vette azt is, hogy zenei délutánokat szervez, a közeljövőben ugyanis — egyetemünk támogatásának eredményeképpen — új magnetofon- és lemezjátszó-készülék is rendelkezésre fog állni.

A zenei ismeretterjesztés módszereinek meggyökereztetését megválasztása sem pótolja azonban a hallgatók érdeklődését. Ezt pedig csak a zene megismerésének és megszereztetésének igénye táplálhatja.

M. J.

Remek volt!

Ki a legszebb lány a faluban?

Reménytelen vállalkozás írásban visszaadni azt az élményt, amelyben a táncosport és a zenekar klubestjén jelen levőknek volt része. Volt ott diavetítés az együttes olaszországi és jugoszláv turnéján készült képekből, volt tréfas ajándékozás, volt tánczene és népi zene, és volt egy olyan műsorszám, hogy mindenkinél szinte a könnye is kicsordult a nevetéstől. A fiúk ugyanis felöltöztek a lányok kosztümjébe, a lányok pedig a fiúk táncruháit vették fel és úgy táncolták egymás szárait. A hatás minden képzeletet felülmúlt.

A hangulatos estén egy kitűnően összeszokott kollektíva közös élményei is meglevenedtek. Ide kívánczolok említett tenni egy másik klubestről is. A földrajzszakosok hagyományos összejövetelén a diákok által írt és előadott kabaréműsor színtén a közös élményeken, a földrajz szak sajátosságain alapult. Tanáraik „vesszőparipáinak”, saját hibáiknak mutatnak a hallgatók görbe tükröt, rendkívül kedvesen, egyáltalán nem sértő stílusban. Ezek a hagyományok méltóak arra, hogy az új hallgatók is ápolják azokat, sőt, a többi közösség és csoport is eltanulhassa belőle egyet s más.

—ki—

József Attila — spanyolul

Tudjuk, nem a legfrissebb hír, de úgy érezzük, érdemes róla utólag is szólni. Érdekes kezdeményezésnek voltak tanúi azok, akik a spanyol nyelvi kör előadását meghallgatták. Szép és furcsa volt egyszerre: spanyolul hallgatták József Attila ismert, számunkra oly közeli verseit. A szintén spanyolul elmondott életrajz jól fogta össze a gyakran művészi színvonalon előadott „ismeretlen” költeményeket.

A spanyol kör vezetője, Benda Kálmán folytatáson gondolkodik. Mi is úgy gondoljuk, nem lenne rossz összeállítani egy „nemzetközi” műsort magyar költők műveiből. Sok szempontból komoly lehetőségeket rejt magában ez a kezdeményezés és jó lenne, ha minden nyelvi kör összefogna a közös program megvalósítására. Várakozva tekintünk a következő félév elé.

—patkó—

SZOMBATON ESTE TÁNC!

A klub a vizsgaidőszakban naponta délután 1-5 óráig lesz nyitva. Januárban pedig minden szombaton este 7-től 11-ig tánc! Játsszik a Neoton-együttes.

Oskar Lange: Optimális döntések

A „Matematikai ismeretek gazdasági szakemberek számára” sorozatban a kiadó első ízben jelentette meg külföldi szerző művét. A sok tekintetben érdekes könyv magyar nyelvű kiadását olvasva, az első felmerülő kérdés az, hogy miért csak most adták ki. Igaz, csupán néhány éve jelent meg lengyelül, de az ilyen jellegű könyveknél néhány év is sokat jelenthet. Mindenesetre éppen jókor látott napvilágot a kötet ahhoz, hogy megjelenését ne nevezzük el késleltetésnek. A könyv a neves lengyel közgazdász 1960-62 között a Varsói Egyetem politikai gazdaságtan szakán tartott előadásai alapján készült, a professzor munkatársának közreműködésével. A tizenkét fejeletre osztott mű alapjaitól tárgyalja a programozással kapcsolatos problémákat, és sok

tekintetben másképpen veti fel azokat, mint ahogy azt megszoktuk a hazai szakirodalomban. Tárgyalásmenetében igen széles skálán alkalmazza a matematikai módszereket, szemléletmódjában viszont a közgazdasági tartóoszlopok végig érezhetők. Oskar Lange egyaránt otthonosan mozog a matematika és a közgazdaságtan területén. Ezt eddig is tudtuk róla, könyve csak megerősíti eddigi tudásunkat.

Foglalkozik a programozás tipikus modelljeivel és általános elveivel. A lineáris programozáson kívül nagy teret szentel a bizonytalan feltételek mellett történő programozásnak. Tárgyalja a beszerzések és készletek programozását biztos és bizonytalan feltételek mellett, és a termelés dinamikus programozását hasonló két esetben. Helyet ka-

pott a kötetben a tevékenység-elemzés és a több cél esetén történő programozás is.

Érdekessé teszi a könyvet Lange tárgyalásmódja, amely — mint már említettük — meglehetősen eltér a hazai irodalomban megszokottól. Problémáit szinte kizárólag a mindennapi gazdasági élet eseményeiből meríti. Időnként azonban nehezen mozgatható matematikai apparátust használ, s ez szinte minden esetben az érthetőség rovására történik. Külön kell megemlítenünk dr. Andorka Rudolf fordítói és dr. Krekó Béla szerkesztői munkáját. Kettőjük fáradozása is hozzájárult ahhoz, hogy ez a könyv az érdeklődő magyar olvasókörzésébe kezesse juthatott.

A kötetet a Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó jelentette meg.

cs.

Intelmek kezdő felháborodóknak

Anglia minden nagyobb városában működnek népzenei klubok. Ezekben a legismertebb népdalénekesek és együttesek lépnek fel. Persze, nemcsak a nálunk megszokott értelembe vett népdalokat éneklik. A munkásnépdalok hagyományának ápolására sokan gyűlnek össze esténként, s a hivatásos művészekkel együtt éneklik a néha vidám, néha szomorú, a konkrét hétköznapi élethez vagy a politikai harcokhoz kapcsolódó dalokat. Egy-egy műsorban a szovjet partizándalokkal, vagy a spanyol

polgárháború népszerű indóival jól megférnek a munkások gúnyos, kötekedő dalai. Ennek talaján fejlődött ki az úgynevezett politikai-beat stílus, amely tényleg a napi politikai harc eszközevé vált a tehetséges és művészi színvonalú előadók műsorában. Különösen kellemes volt ezért a nálunk még nem nagyon ismert dalokkal találkozni, december 9-én este a klubban. A vietnami vasárnapokon már „nagy közönség” előtt is szerepelt „Gerillák” együttes friss, és főleg stílusos előadás-

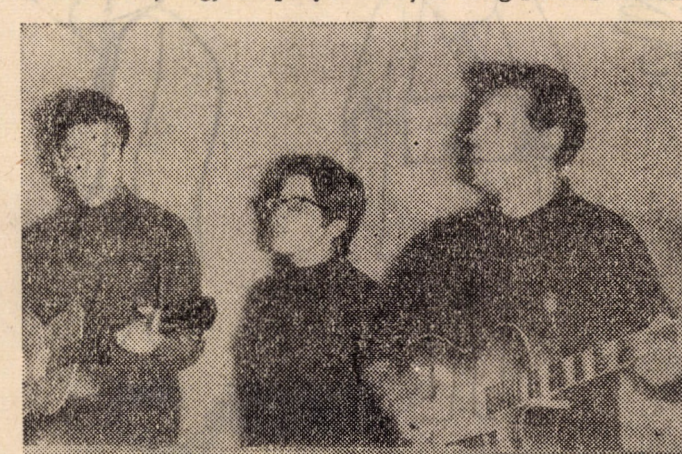
sal ajándékozott meg minket. Félelmünket, hogy a tartalom és a forma nem mindig fogja fedni egymást, szerencsére megcáfolták a nagyrészt kiforrott számok. A vietnami háborúról szóló, gitárkísérettel előadott songok bensőséges kapcsolatot teremtettek a közönséggel, és ha számaik ismeretbebbek lettek volna, talán együtt énekelhetett volna velük a klub hallgatósága, s még jobb lett volna a hangulat. Véleményünk szerint érdemes lenne erre is törekedni a Gerilláknak. Az izléssel és mértékkel összeállított irodalmi keret is jól szolgálta a kitűzött célt.

Az est második részében Bögös László, a Rádió Vietnamban járt munkatársa tartott élménybeszámolót és helyzetismertetést. Az előadás legérdekesebb része saját szemével tapasztalatainak elbeszélése volt. Ezekből többet is szívesen hallgattunk volna.

—patkó—

LAPZÁRTA UTÁN

December 15-én megható, kedves kis ünnepség keretében búcsúztatták egyetemünk dolgozóit a nyugdíjba vonuló Igazságot elvtársat, aki 16 éven keresztül töltötte be a gondnoki tisztséget. Az egyetem új gondnokává Farakas Istvánt nevezték ki.

A Gerilla együttes

Ki miért lop?

Hát, igen. Könyvet lopni egyáltalán nem szép dolog! Pláne, könyvtárból! Az az érzésem azonban, hogy elhamarkodottan ítéltünk ezek felett az emberek felett. Hátha csak megtévedtek, vagy megszádláltak az óriási lehetőségektől. Lehet, hogy küzdelmes gyermekkoruk volt! Minden-kivel előfordulhat ilyesmi. Épp ezért elhatároztam, hogy beszélgetek néhány ilyen emberrel. Megpróbálom megkeresni tetteik rúgóját, lenyúlok a lelkük gyökeréig.

KUCZUC B. BALÁZST, a kollégiumban csíptem el. Szerényen, de kényelmelien berendezett szobában találtam rá. Egy megtört tekintetű, magába roskadt ember ült a vaságyon. Ő volt.

Mikor közöltem vele, hogy tettének indítékára szeretnék választ kapni, szemét a hála könnyei öntötték el, majd csókolgatni kezdte a töltőtollamat.

— Uram! Ön az első, aki ezt kérdezi tőlem. Az egész társadalom és a hivatalos gégek megvetése kísért eddig. Engedje meg, hogy könnyűsek a lelkemen, és elmondjam életem történetét.

Szavai nyomán egy szerencsétlen ember szomorú életűjára táruult fel előttem.

— Hígye el, hogy nem könyvlopásra születtem. Világéletemben főkönyvelő szerettem volna lenni. De mint már oly sok esetben, a környezet, társadalom közönye, engem is ide juttatott. Szerettem, tiszteltem szüleimet, rokonaimat, de a felelősség jó része ölet terhelte. Nem törődtek velem. Nekem soha senki nem mondta, hogy nem szabad lopni. Mint általában mindenki, én is kicsiben kezdtem.

Mikor a Kínai Nagy Palat hazavitttem —, ez volt az első — édesanyám ugyan megkérdezte, hogy honnan van. Mondtam, hogy a zsebpénzemből vettem. Elhitte szegény. Oh, miért is nem kételkedett akkor bennem. Nem sülljedtem volna idáig. A következő, amit elemeztem, II. Ramses Fáraó síremléke volt. És ezután már nem volt megállás a lejtőn. Egyre lejjebb csúsztam. A lopás szinte szenvedélyemmé vált. Elloptam a New York-i Szabadságszobrot, az ENSZ-székházat, majd a római Capitoliumot. És végül, mintegy betetőzéskeppen, elémeltem az egyetemi könyvtárból „A Munkatermelékenység és az állagberek közötti összefüggés az iparban” című könyvet. Ezzel buktam le. És hígye el kérem, nagyon megbántam. Ó, mea culpa! Megígérem, itt, ország-világ előtt, hogy könyvet soha többé nem lopok. Csak most az egyszer bocsássanak meg nekem.

Bocsássunk meg neki, hisz nem ő a hibás. És meg akar változni. Hígyünk neki! Ő mondta.

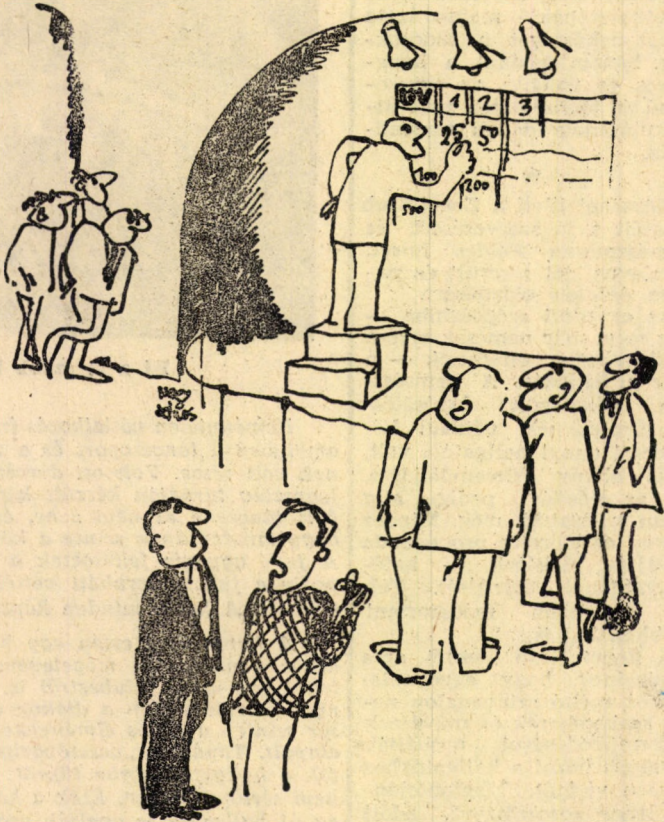
LUPIN ANDRÁST szüleimnek szerény, hatszobás, rózsadombi villájában kerestem fel. Kérdéseimre őszintén válaszolt. Nem tagadott semmit.

— Kérem, engem a nyomor vitt rá a könyvlopásra. Igen, igen, a nyomor. Nem hibáztatom ezért szegény szüleimet. Ők mindent megtesznek, amitőlük telik. De sajnos, akár-

hogy igyekeznek, nem tudnak olyan életet nyújtani nekem, amelyet szeretnék. Már két éve járok ugyanazzal az Opel-Kadettel. Hiába szeretném kicseréltetni, nincs pénzünk rá. És a heti zsebpénzem is csak 400 forint. Hát mondja meg őszintén! Elég ez a mai árak mellett? Ma, amikor egy rántothús 11,20-ba kerül a menzán, és ráadásul rágós is? Hogyan jusson ebből még könyvre is? Nagyon, nagyon sokáig haboztam, míg a lopásra rászántam magam. Hiszen nekem alapjában véve finom lelkem van. Az ajtónál kaptak el a könyvvel. Persze, szabadkozottam, hogy véletlen volt, hi-

szen én is gyarló ember vagyok, de nem hittek nekem. Hát így volt. És nagyon megbántam. Szörnyű érzés kiközösítettnek lenni. Nekem, akiknek finom lelkem van! És megígérem, hogy a mi könyvtárunkból ezután nem fogok könyvet lopni. Inkább nem készülok a szemináriumra. Megtévedt emberek. De ez csak a kettő a sok közül. Ne ítéljünk felületesen felettük. Megbotlottak, megbánták. Hígyünk nekik. És ha mégis újra megbotlanának, legyünk szigorúak velük szemben. Irassuk le velük százszer, hogy — „könyvet lopni csúnya dolog”. — rózsahegy —

Piaci mechanizmus

— Nézd, most írják ki a legfrissebb utóvizsga-árfolyamot.

A KATEDRÁN

Tempó

Lassan, komótosan odamegy a tanári asztalhoz, hosszasan körülnézi a nyakkendőjét. Ezután hosszasan kipakolás következik: pipa, pipaszurkáló, dohányzacskó, gyufa. Megnézi, hogy szelel-e, megtömi, rágyújt, szív egyet, gyufát, pipaszurkálót, dohányzacskót vizsgál a zsebbe, megkérdezi az első padban ülőtől a pontos időt, és ennek megfelelően beigazítja az óráját, megköti a cipőfűzőjét, felegyenesedve jól kifújja magát, felteszi szemüvegét, majd miután megfelelő sorrendbe rakta a jegyzetlapokat, halkan bele-szól a mikrofonba:

— Egy, kettő, három. Ebben a pillanatban csen-

getnek. Kimért, nyugodt hangon mondja: — Szünet után folytatom.

Csak kottából

Bejön, vastag papírhalmazi szed elő, és monoton hangon olvasni kezd:

— Üdvözlöm a hallgatókat, ebben a félévben én fogom önöknek leadni a poliklinikai halgazdaságtant. Nevem... — felteszi a szemüvegét — Nevem Budai II. József. Hm.

A poliklinikai halgazdaságtan, eltekintve egyes óskori leletektől, a tizennyolcadik században keletkezett. Ezen korszak tudósai a halviszonyokról csak felszínes képet tudtak adni, mivel nem ismerték a mélyen élő halakat. A szocialista poliklinikai halgazdaságtan megteremtője, a múlt

ÉRTELMEZŐ SZÓTÁR GÓLYÁK SZÁMÁRA

A la carte: szabad választás a halálnemek között.

Asztali foci: legsikeresebb szakosztályunk.

Aula: szent terem a próféta szobrával.

Diploma: szabadulólévelel.

Egyetemi busz: olyan jármű, amely visszafelé gyorsabb.

Előadó: közös cella.

Faliújság: védett műkincs.

Focicsapat: állandóan az élcsoporthoz tartozó csapat — a Dimitrov téri bajnokságban.

Index: dögcédula.

Jegyzet: asztalstabilizátor.

Kétförintos: mértékegység.

Kollégium: Szent György-rendi kolostor.

„Közgazdász”: előfizetési díja nyolcezer évre egy Trabant ára.

Neoton együttes: délelőtt Nagy Tamás vagy Szabó Kálmán, délután big beat vagy rythm and blues.

Ősztündi: egyiknek semmi, másinak minden.

Számítógéppont: matematikusok melegedőhelye.

SEMMI

Megkezdődött a téli könyvvásár, piacra kerültek a karácsonyi újdonságok. Két nagyreményű közgazdász-jelölt gusztálja az egyik Múzeum körüli könyvesbolt kirakatát. Az üveg mögött szebbnél szebb kiadványok kínálják magukat. Az emberek kedvükre válogathatnak — és vásárolhatnak, ha pénzünk is van hozzá.

Közgazdásaink hosszasan csodálják a kirakatot. Nagyszerű ez a sokoldalú érdeklődés — gondolnánk —, ám arcukon csalódás tükröződik. „Semmi — szóval meg ekkor az egyik —, semmi érdekes, no de nem baj, állítólag december végére kijön az új Rejtő-kötet”.

S máris boldogan masíroznak tovább. —m—

„Géprombolók”

Elszomorító jelenség a klubban az asztali focik rongálása. A Belkereskedelmi Köleszönnek már két alkalommal kellett megjavítani azokat, mert egyesek betörtek, majd bieskával körülfaragják az oldalát, hogy a labdát kiemelhessék belőle, s így két forint bedobása nélkül játszhasznának.

A Belkereskedelmi Köleszönző már kijelentette, hogy amennyiben még egyszer előfordul hasonló rongálás, a játékok köleszönzését beszünteti, s az okozott kárt megtéríti.

Mindannyiunk érdeke, hogy ezt megelőzzük. A kultúrósztály igyekezik a klubban megfelelő szórakozási lehetőséget biztosítani, s nem szeretné, ha néhány elvetemedett egyén miatt a diákok százal esnének el a közkedvelt játéktól.

S. A.

Vendégünk volt az öttusa válogatott

Kettős magyar sikert hozó világbajnokságról tértek haza a közelmúltban legjobb öttusázóink. Nem csoda hát, hogy nagy érdeklődés előzte meg a klubban rendezett élménybeszámolójukat. A teljes csapatot vártuk, de „csak” dr. Török Ferenc és Móna István jött el. Balczó, a háromszoros világbajnok, szülőhazájában, Csepelen találkozott a sportág szurkolóival.

Először Török Feri tartott érdekes beszámolót utazásukról, távoli országokról, tájakról. Hallottunk tőle a Fülöp-szigetek sajátos stílusáról, de ismeretlen rendeltetésű fadaragványairól éppúgy, mint a csapat Melbourne-i fogadtatásáról. Beszélt az edzési nehézségekről, a világbajnokság iránti érdeklődéséről. Ez utóbbira kirívó példát említett. A lövészversenyt egy kőbányában tar-

tották, melynek tulajdonosa a verseny idejére sem volt hajlandó a köfejtési munkát szüneteltetni, s a versenyzőknek a fűlsiketítő zajban kellett a pontokért küzdeni.

A két öttusázó sok más érdekességet is elmondott, például Balczó kalandját, amikor a futószám közben három tehén vágott elé és azok a versenyzőknek kijelölt pályán, 500 méteren keresztül előtte futottak. A szabályok értelmében a futásnál nem szabad „vezető” igénybe venni, hanem teljesen egyedül kell a távot megtenni, de az óvatból a rendezőség ez esetben mégis eltekintett...

A klub közönsége jó barátságot kötött a hallatlanul nagy szorgalmat, sokoldalúságot, rengeteg edzést követelő sportág kiváló versenyzőivel.

—kurtán—

SORBAN ÁLLVA...

Jámbor Géza másodéves hallgatónak megkordult a gymra. A többiek ránéztek és túrkálni kezdtek zsebükből a menzajegy után. Mindenki tudta: fél tizenkettő van. Kezdődik a kajacsztás. Az előadásból még harminc perc volt hátra. Harminc nehéz perc.

Jámbor Géza másodéves hallgató beállt szépen a sor végére. Nehéz lett volna a sorban állók számát meghatározni. Ehes lányok és fiúk voltak öszenyomva, egészen kicsire. Ki hallkan, ki hangosan beszélgetett a mellette állóval, egyesek a falon elhelyezett étlapot böngésztek. A sor lassan kocogott előre.

Jámbor Géza másodéves hallgató felkapta a fejét. Két lány húzott el mellette s néhány méterrel előtte beálltak a sorba. Valamelyik barát vagy barátnő „foglalta” a helyet. Aztán egy fiú ment sietős léptekkel előre. A sor elején megállt, körülnézett. Mintha ülhelyet keresne magának, fűrkésző szemekkel kutatta az asztalokat, majd hirtelen fordulattal már be is állt a sor-

ba. A tömeg közönyösen elnyelte az új testet.

Jámbor Géza másodéves hallgató tálcáért nyújtotta a kezét. Ekkor valaki félretaszította. Egy lány állt be elé, gátlások és magyarózó szavak nélkül. Felvette a Géza által kiszemelt tálcát és furakodott tovább. Barátunk végre ott volt az ételpult előtt. Hátulról nyomást érzett a lapockája alatt. Minden kétséget kizáróan öt figyelmeztető könyöknyomás volt. Hátrafordult. Két fiú furakodott be a sorba, s kedves, kamaszos mosollyal taszigálták félre az előtük állókat. „Gyakorlatunk lesz” — mondták, és törtettek tovább.

Jámbor Géza másodéves hallgató engedelmesen félrehúzódt. Nem kezdett el veszekedni. Még egy halk figyelmeztető, dorgáló szót sem mondott. Nem szeretett „beleszereverni” semmibe, nem szeretett kiállni valamiért akkor sem, ha neki volt igaza. Csak félrehúzódt, s nem szólt semmit.

De mi miért nem szólunk? —patkó—

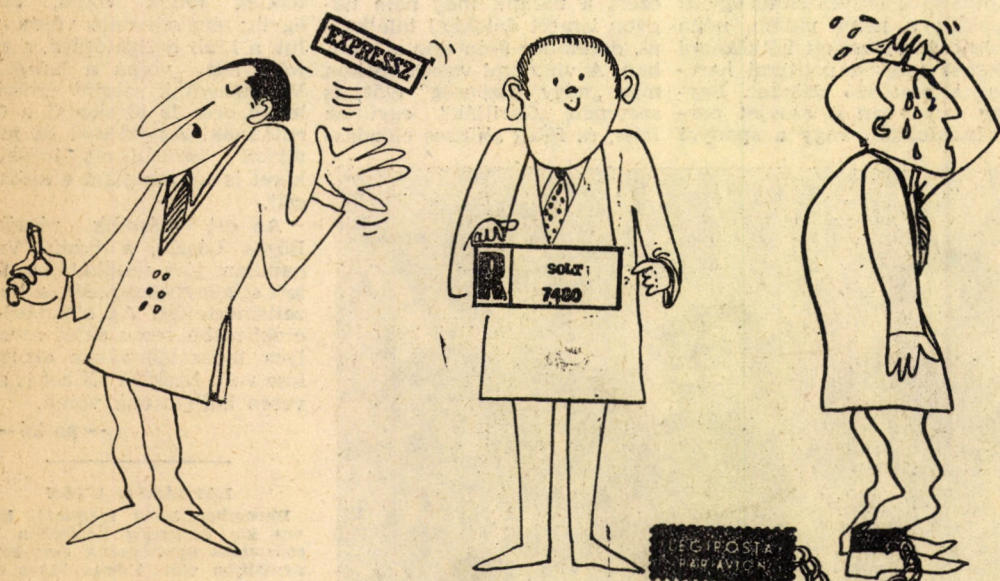
Költségvetés

(Egy harmadéves diák naplójából) NOVEMBER

Bevétel:	Kiadás:		
Állami ösztöndíj	200 Ft	Gazdaságstatistikai tankönyv	79 Ft
Statisztálás	64 Ft	A polgári közgazdaságtan története	52 Ft
Üres üvegek	7 Ft	Líneáris programozás	72 Ft
		Iparvállalatok vezetése, tervezése és szervezése tankönyv	68 Ft
Apai támogatás	100 Ft	Ebédjegy, villamosbérlet	100 Ft
Utcan találtam	10 Ft	Új cipőfűző	1,80 Ft
		„Közgazdász”	0,60 Ft
		KISZ-bélyeg	2 Ft
		Savanyú cukor	2 Ft
		Jótékonykodás (sarki koldus)	0,40 Ft
		Nyakkmerevítő	1,20 Ft
		Színház, mozi könyv	1 Ft
		Ital, kártya, nók, löverseny	1 Ft

De mi lesz, ha a jövő hónapban semmit sem találok az utcán? f. t.

Vizsgázó típusok

A jeles

A közepes

Az elégtelen

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja. Megjelenik kéthetenként. Felelős szerkesztő: FAKLEN PÁL. Szerkesztőség: Bp. IX., Dimitrov tér 8. III. emelet 381. Telefon: 188-850/138 mellék. Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat Készül a Szikra Lapnyomdában.